

18. 6. 2019

Vezměte, prosíme, na vědomí, že text článku odpovídá platné právní úpravě ke dni publikace.

Jak náraz lodi o molo a ruská banka zpečetily osud anti-suit injunctions v EU

Torpédo, tj. zbraň s vlastním pohonem určená k ničení ponorek a lodí. V našem světě paragrafů známé především jako italské torpédo, zbraň podobně ničivá, jen místo pár tun oceli tvoří její základ nechvalně známé rozhodnutí Soudního dvora Evropské Unie (SDEU) ve věci West Tankers[1], které nedávno potvrdil svým rozhodnutím anglický High Court ve věci Nori Holdings[2].

Jelikož je Itálie známá nejenom svými sluncem zalitými historickými uličkami a dobrým vínem, ale i nechvalně proslulou rychlostí svých soudů, dostalo výše zmíněné torpédo přívlastek italské. Italské torpédo je populární označení litigační strategie, kdy jedna ze stran smlouvy, typicky porušující strana, zahájí řízení u nepřislušného soudu, např. italského známého svým ne příliš rychlým rozhodováním, s cílem vyhnout se, nebo alespoň oddálit, řízení u příslušného soudu např. v Německu, nebo u rozhodčího soudu, jehož výsledek by pro tuto stranu nebyl příznivý.

Psal se rok 2000, kdy loď jménem Front Comor společnosti West Tanker narazila do mola vlastněného společností Erg Petrol. Smlouva o provozu lodi mezi těmito společnostmi obsahovala rozhodčí doložku ve prospěch rozhodčího soudu v Londýně. Nicméně pojišťovna Allianz, která škodu způsobenou Erg Petrol částečně uhradila, se rozhodla uplatňovat své právo na náhradu škody vůči West Tankers u obecného soudu v Itálii v rozporu s rozhodčí doložkou.

EVERSHEDS SUTHERLAND

Následkem zahájení řízení u italského soudu bylo, že West Tankers požádali anglický High Court, aby pojišťovně Allianz zakázal pokračovat v soudním řízení v Itálii, tj. aby vydal tzv. anti-suit injunction. High Court tomuto návrhu vyhověl, nicméně přípustnost anti-suit injunction se dostala až k SDEU, prostřednictvím předběžné otázky.

Soudní dvůr ve svém rozhodnutí pak dospěl k závěru, že anti-suit injunctions jsou v rozporu s Nařízením Brusel I, protože umožňují soudu jednoho členského státu přezkoumávat jurisdikci soudu jiného členského státu, a tím porušují základní princip vzájemné důvěry soudů členských států.

Tento závěr byl velmi překvapivý a ostře kritizovaný v odborných kruzích. Tato kritika se opírala především o čl. I odst. 2 písm. d) Nařízení Brusel I[3], který vylučuje rozhodčí řízení z oblasti své působnosti. Dle názoru SDEU, formulovaného ve West Tankers, nehraje roli, že anti-suit injunction byla vydána „na obranu“ rozhodčí doložky a rozhodčího řízení, na které se Nařízení Brusel I nevztahuje. Rozhodující je charakter řízení, proti kterému anti-suit injunction směřuje – pokud toto svým předmětem spadá do oblasti působnosti Nařízení Brusel I, nařízení se bude aplikovat a zabrání tomu, aby soudy členských států navzájem přezkoumávaly svoji soudní příslušnost. Dle rozhodnutí SDEU je pravomoc soudu, u kterého bylo zahájeno řízení jako u prvního, rozhodnout o své vlastní příslušnosti jedním ze základních principů, které je nutno respektovat.

Výsledkem West Tankers tedy je, že anti-suit injunction není možné vydat ani v případě, že jedna ze

stran zahájila soudní řízení u obecného soudu v rozporu s rozhodčí doložkou.

Jiskřičku naděje přineslo v roce 2012 nové znění Nařízení Brusel I, tzv. Recast nebo Brusel I bis[4], a to konkrétně jeho čl. 12 odst. 2 preambule, který říká, že rozhodnutí o platnosti rozhodčí doložky jsou vyloučené z působnosti Nařízení Brusel I bis. To znamená, že otázku platnosti rozhodčí doložky může posoudit každý soud samostatně a není vázán rozhodnutím soudu jiného členského státu. Mnozí viděli v tomto ustanovení potenciální návrat anti-suit injunctions.

Bohužel se ale žádná změna se nekonala. Správnost West Tankers byla potvrzena jednak v rozhodnutí ve věci Gazprom[5] a jednak v ani ne rok starém rozhodnutí anglického High Court ve věci Nori Holdings. Tím se dostáváme k ruské bance, která možná zpečetila osud anti-suit injunctions, a to minimálně do realizace Brexitu.

V případě Nori Holdings vystupovaly na straně žalobců tři společnosti, které si vzaly úvěr od banky Otkritie. Úvěr, který se řídil ruským právem, byl zajištěn zástavními právy k akciím kyperských společností. Předmětné zástavní smlouvy obsahovaly rozhodčí doložky ve prospěch rozhodčího řízení v Londýně.

Úvěrová smlouva a zástavní smlouvy byly ovšem ukončeny, vyměněny za dluhopisy a Banka Otkritie zahájila soudní řízení v Rusku a na Kypru ve vztahu k údajnému podvodu. Společnosti Nori Holdings na oplátku zahájily řízení u LCIA v Londýně a požadovaly rovněž vydání anti-suit injunctions, které by Bance Otkritie zabránily pokračovat v zahájených řízeních.

V dlouho očekávaném rozhodnutí High Court plně podpořil závěry vyslovené ve West Tankers a odmítl vydat anti-suit injunction vůči řízení na Kypru. Vůči řízení v Rusku, které není členským státem, ale anti-suit injunction vydal, jelikož v tomto případě nedochází k porušení principu vzájemné důvěry soudů členských států.

Jaké možnosti tedy zůstávají Nori Holdings ve vztahu k řízení zahájenému na Kypru? Vyčkat na rozhodnutí kyperského soudu a doufat, že tento vysloví svou nepřislusnost, případně se obrátit s žádostí o vydání anti-suit injunction na rozhodčí soud. Jak bylo judikováno v rozhodnutí Gazprom, anti-suit injunctions vydané rozhodčími soudy nejsou v rozporu s Nařízením Brusel I bis.

Vypadá to tedy tak, že West Tankers společně s Nori Holdings doširoka otevřeli dveře italským torpédům. Zbývá jen doufat v správný a rychlý postup soudů členských států, které strany odkážou na rozhodčí řízení v případě, že soudní řízení bylo zahájeno v rozporu s rozhodčí doložkou.

Mgr. Paulína Macháčová,
koncipient

[Eversheds Sutherland Dvořák Hager, advokátní kancelář, s.r.o.](#)

Oasis Florenc
Pobřežní 394/12
186 00 Praha 8

Tel.: +420 255 706 500

[1] Rozhodnutí Soudního dvora Evropské Unie ve věci C-185/07 (Allianz SpA, formerly Riunione Adriatica di Sicurtà SpA and Generali Assicurazioni Generali SpA v West Tankers Inc.) ze dne 10. 2. 2009.

[2] Rozhodnutí High Court ve věci Nori Holdings Ltd & Ors v Public Joint-Stock Company 'Bank Otkritie Financial Corporation [2018] EWHC 1343 (Comm).

[3] Nařízení Rady (ES) č. 44/2001 ze dne 22. prosince 2000 o příslušnosti a uznávání a výkonu soudních rozhodnutí v občanských a obchodních věcech.

[4] Nařízení Evropského Parlamentu A Rady (EU) č. 1215/2012 ze dne 12. prosince 2012 o příslušnosti a uznávání a výkonu soudních rozhodnutí v občanských a obchodních věcech (přepracované znění).

[5] Rozhodnutí Soudního dvora Evropské Unie ve věci C-536/13 (Gazprom OAO v. Lietuvos Respublika) ze dne 13. 5. 2015.

© EPRAVO.CZ - Sběrka zákonů, judikatura, právo | www.epravo.cz

Další články:

- [Dvě kiwi denně: EU schválila první zdravotní tvrzení pro čerstvé ovoce](#)
- [Digital Omnibus: Revoluce v datech, nebo jen nová zátěž pro podnikatele?](#)
- [Nová pravidla pro ground handling v EU a jejich dopady na letecký sektor](#)
- [Novinky z české a evropské regulace finančních institucí za měsíc březen 2026](#)
- [Novelizace nařízení EU o odlesňování \(EUDR\)](#)
- [Zneužití práva na přístup podle GDPR](#)
- [Doručování soudních písemností ze zahraničí do ČR](#)
- [Novinky z české a evropské regulace finančních institucí za měsíc únor 2026](#)
- [Digital Fairness Act a influencer marketing - cesta ke konci roztržitosti regulace?](#)
- [Novinky z české a evropské regulace finančních institucí za měsíc leden 2026](#)
- [IATA Travel & Cargo akreditace v letectví - v čem spočívají její výhody?](#)